

Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica

**Konkurs za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora
iz oblasti ekonomije i održivog razvoja**

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu priložene dokumentacije konstatujem da kandidat, prof. dr Igor Lukšić, vanredni profesor, ispunjava sve formalne uslove predviđene članom 73. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list, Crne Gore“, br. 44 od 21. oktobra 2014, 52/14, 47/2015, 40/2016, 42/2017, 71/2017, 55/2018 i 3/2019), odnosno Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore iz aprila 2019.godine, Pravilnika Senata UDG-a o opštim uslovima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Donja Gorica (UDG) br. 29/11 od 23.03.2011. godine i Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademska zvanja na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerziteta Donja Gorica, od 11.4.2022. godine. (www.udg.edu.me).

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat, prof. dr Igor Lukšić je osnovnu i srednju školu završio u Baru. Ekonomski fakultet u Podgorici upisuje 1994. godine da bi diplomirao, prvi u generaciji, u junu 1998. godine na smjeru „Preduzetništvo“. Odmah nakon diplomiranja upisuje Postdiplomske studije “Preduzetnicka ekonomija” koje uspješno okončava. Magistrira u oktobru 2002. godine odbranivši magistarsku tezu “Spontani poredak i tranzicija” koja spada među prve koje su bavili elementima Austrijske škole ekonomije i istraživanjima F.A. Hajeka. Nakon toga široko polje svojih stručnih i istraživačkih interesovanja usmjerava prema različitim aspektima tranzicione ekonomije. Septembra 2005. godine je, na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, odbranio doktorsku tezu „Tranzicija – proces ostvarivanja ekonomskih i političkih sloboda“ čime je stekao titulu doktora ekonomskih nauka.

Pohađao je više specijalističkih kurseva poput boravka na Diplomatskoj akademiji u Beču na jesen 1999 godine. Među skorijim usavršavanjima ističe se kurs na Harvard Kennedy školi mart-april 2019 na temu liderstva. Pohađao je i prvu ljetnju školu G17+ u Beogradu 1998. godine. Učestvovao je na mnogim konferencijama i seminarima i objavio značajan broj radova u zemlji i u inostranstvu.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore predavao je od 2004-2007.godine na Katedri za preduzetničku ekonomiju.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat, prof. dr Igor Lukšić, bavi se različitim temama koje obrađuje u svojim radovima. Njegova naučno-istraživačka interesovanja su usmjerena u više pravaca. Pored istraživanja iz oblasti ekonomske istorije i filozofije, bavi se temama poput ekonomske tranzicije, ekonomskih sloboda sa teorijskog i empirijskog aspekta, ali i oblašću javnih finansija. Primjetno je skorije posebno angažovanje na obradi tema koje se tiču održivog razvoja. U izradi radova na ove teme kolega Lukšić sarađuje kako sa domaćim tako i inostranim autorima.

Tema blisko povezana sa održivim razvojem je tretirana u radu *Innovative financing of the sustainable development goals in the countries of the Western Balkans*, objavljenom u renomiranom časopisu Energy, Sustainability and Society sa koautorima Boskovic B., Novikovom A. i Vrbensky R. U ovom tekstu se razmatraju modaliteti novih oblika obveznica, takozvanih sustainability, green i social obveznica u kontekstu strukturnog problema javnih finansija odnosno javnog duga zemalja Zapadnog Balkana, kao i izazova zelene tranzicije. Obveznice koje bi u prospektu sadržale „zelene“ ciljeve bi se dijelom vraćale i iz IPA sredstava pa bi na taj način došlo do podsticanja zelene tranzicije uz poboljšanje izgleda kada je javni dug u pitanju.

Interesantna je i tema koja je povezana sa obrazovanjem u kojoj kolega Lukšić sagledava efekte programa novog pripravničkog staža uvedenog 2012. godine u koautorstvu sa Ivanom Petričević u radu pod nazivom *The transition from education to employment: (The Austrian School inspired) Montenegrin case* u izdanju Hayek institute kao poglavlja u monografiji primjera primjene duha Austrijske škole ekonomije u Crnoj Gori. I sam autor ovog programa, u radu daje pregled implementacije, uporednih iskustava, ali i preporuke kako bi se program mogao dalje unaprijediti. Pored pomenutih prisutni su i aktuelni radovi koji se bave temom uticaja pandemije na ekonomski sistem *Covid19-Can Montenegro reshape its economy?* u izdanju njemačkog Aspen Institute.

U bibliografiji kandidata Lukšića prisutni su i radovi koji se bave temom tranzicije, kako generalnog fenomena u radu *On the lost purpose of transition* u kojem se ističe da je cilj tranzicije bio jačanje tržišne ekonomije i povećanje ekonomskih sloboda pojedinca koje uz vladavinu pravu predstavljaju istorijski potvrđen okvir za razvoj ekonomije ali i važnog pokretača razvoja društva u cjelini, dok se u okviru rada *Transition in Montenegro: the making of a state*, u idanju američkog libertarijanskog časopisa Cato Journal-a bavi pitanjima proteklih tranzisionih izazova u Crnoj Gori.

Bibliografija prof dr. Igora Lukšića potvrđuje njegov multidisciplinarni pristup kao i interes za istraživanjima u različitim društveno ekonomskim sferama.

STRUČNI RAD

Kada je u pitanju stručni rad potrebno je istaći da je prof. dr Igor Lukšić član Komisije za doktorske studije i Komisije za postdiplomske studije Univerziteta Donja Gorica, kao i uredivačkog odbora časopisa "Preduzetnička ekonomija".

Član je i različitim stručnim tijela, udruženja i institucija u zemlji i inostranstvu poput Odbora za ekonomske nauke i demografiju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Savjetodavnog odbora Instituta Boris Mints Univerziteta Tel Aviv, Senior Peace Fellow PILPG iz Washingtona, Leadership Council Western Balkans Sustainable Development Network Solutions, Nizami Ganjavi International Centre-a i drugih tijela.

Među nedavnim stručnim radovima vrijedno je istaći da je kolega Lukšić, zajedno sa koautorkom Marijom Orlandić, bio vodeći autor projektne studije rađene pod pokroviteljstvom UNDP-a u Crnoj Gori koja se bavila procjenom uticaja Covid-19 na poslovni sektor i perspektivama rasta, rađene 2020 godine. Ovaj rad nije imao za cilj samo sagledavanje neposrednog uticaja pandemije na mali i srednji biznis u Crnoj Gori, već je imao za cilj i da ukaže na procese dekarbonizacije i zelene tranzicije kao puta za jačanje otpornosti crnogorskog ekonomije na buduće ne samo pandemiske već i izazove u pogledu klimatskih promjena. Niz zapažanja i preporuka datih u ovom stručnom radu zasnovanom na prethodno sprovedenom empirijskom istraživanju može biti upotrebljiv za kreatore ekonomske politike na dugi rok.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Prof. dr Igor Lukšić je već deceniju i po aktivni predavač na Univerzitetu Donja Gorica i potvrđuje pedagoške kvalitete u okviru nastave na nekoliko fakultetskih jedinica na kojima je angažovan u nastavi. Interaktivne metode koje koristi u nastavi omogućavaju efikasno prenošenje znanja u cilju ohrabrvanja studenata da razvijaju kritički sud prema različitim društveno ekonomskim fenomenima. Njegov pedagoški rad karakteriše odgovoran odnos prema svim obavezama u nastavi, profesionalna saradnja i posvećenost studentima uz obostrano uvažavanje.

Na predmetima koje predaje koristi se referentna međunarodna literature, a tokom školske 2022/2023 učestvovao je u nastavnom eksperimentu na predmetu Ekonomija i razvoj. Kontinuitet inovacija u nastavi omogućava da studenti stiču znanja, vještine i sposobnosti koje ih čine konkurentnim na globalnom tržištu.

Prof. dr Igor Lukšić je i gostujući predavač na Univerzitetu Massaryk iz Brna, Republika Češka na master programu iz oblasti održivog razvoja.

U periodu od posljednjeg izbora u zvanje, kolega Lukšić je bio ili je i dalje mentor u izradi 7 magistarskih radova, kao i jednog specijalističkog dok je učestvovao u radu većeg broja komisija za odbranu magistarskih i specijalističkih radova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Djelatnost	Broj bodova
NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST**	54
<i>Radovi u renomiranim časopisima</i>	30
PEDAGOŠKA DJELATNOST	21
UKUPNO	75

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno izrečenog kandidat, prof. dr Igor Lukšić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor iz oblasti ekonomije i održivog razvoja, predviđene članom 73. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list, Crne Gore”, br. 44 od 21. oktobra 2014, 52/14, 47/2015, 40/2016, 42/2017, 71/2017, 55/2018 i 3/2019), odnosno Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje Crne Gore na sjednici iz aprila 2019.godine, Pravilnika Senata UDG-a o opštim uslovima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Donja Gorica (UDG) br. 29/11 od 23.03.2011. godine i Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku za izbor u akademska zvanja na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerziteta Donja Gorica, od 11.4.2022. godine. (www.udg.edu.me).

Imajući u vidu rezultate koje je kandidat postigao u nastavnom, naučno-istraživačkom i stručnom radu, sa zadovoljstvom predlažem Naučno-nastavničkom vijeću Fakulteta za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis i Senatu Univerziteta Donja Gorica da prof. dr Igor Lukšića izabere u zvanje redovni profesor za oblast ekonomije i razvoja

Donja Gorica, 30.01.2023.

RECENZENT

Prof. dr Veselin Vukotić, redovni profesor
Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis,
Univerzitet Donja Gorica